

ВМІСТ ЗАГАЛЬНОГО ЙОДУ, ЙОГО ГОРМОНАЛЬНОЇ ФРАКЦІЇ (ЗВ'ЯЗАНОГО З БІЛКАМИ ЙОДУ) ТА НЕОРГАНІЧНОГО ЙОДУ В ЯДРАХ КЛІТИН ТКАНИН КРОЛІВ В УМОВАХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ІНФАРКТУ МІОКАРДУ

Заячук І.П.

Значну зацікавленість в порушеннях обміну речовин та енергії вчені проявляють при вивченні щитовидної залози та її гормонів, тому що йодвмістими гормони являються факторами регуляції газообміну, тканинного дихання. Інтенсивності білкового, ліпідного та вуглеводного обмінів [1, 3, 4, 5, 9].

Нашими попередніми дослідженнями виявлена значна, ймовірна перебудова йодно-тиреоїдного статусу хворих інфарктом міокарду, яка проявлялась збудженням функції щитовидної залози в гострому періоді захворювання (в більшій мірі при значно вогнищевому інфаркті міокарду) з подальшою нормалізацією її в кінці підгострого та періоду рубцювання.

Стримані дані підтверджені дослідженнями на тканинному та субклітинному рівнях органів померлих хворих [2]. Більше того, вивчення перебудови однотоїрного статусу при експериментальному інфаркті міокарду у кролів на організменному та тканинному рівнях дали змогу розкрити деякі нові механізми його участі в патогенезі інфаркту міокарду.

Виникає задача вивчити обмін тиреоїдних йодвмістимих гормонів на субклітинному рівні - в ядрах ряду тканин в умовах експериментального інфаркту міокарду.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Експериментальний інфаркт міокарду був викликаний по загальнопринятій методиці [6] у 20 кролів типу шиншилла.

Ядра клітин печінки, серця та поперечносмугастих м'язів виділяли на рефрижираторній центрифугі ЦВР-1 (СРСР) по С.Медді [7]. Всі операції проведені з охолодженими інструментами та реактивами. Розчини приготувані на бідестильованій воді.

Зміст загального (ЗЙ) та зв'язаного з білками йоду (ЗБЙ) визначали спектрофотометричним методом [3] в модифікації [5].

Неорганічний йод (НЙ) визначався шляхом розрахунку по різниці ЗЙ та ЗБЙ: $НЙ = ЗЙ - ЗБЙ$.

В серцевому м'язі окремо досліджувалися пошкоджені та непошкоджені інфарктом міокарду ділянки.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Вміст загального йоду в ядрах клітин тканини серця (в пошкоджених ділянках в 3,3 рази та непошкоджених - в 2,2) та печінки (в 1,7 рази) бур, вірогідно нижчим, ніж в ядрах клітин серця та печінки інтактних кролів (Табл. 1). В той же час, в ядрах клітин поперечносмугастих м'язів експериментальних тварин вірогідних змін тиреоїдних резервів не було виявлено по відношенню до їх змін в ядрах клітин м'язів тварин контрольної групи.

Зменшення вмісту ЗЙ в ядрах клітин серця та печінки пов'язано із зниженням рівня ЗБЙ. Як видно із Таблиці 1 концентрація СБЙ в ядрах клітин тканин серця (пошкоджена ділянка в 2,7 рази і непошкоджена - в 1.8) та печінки (в 1.8 рази) кролів з експериментальним інфарктом міокарду була вірогідно меншою, ніж в ядрах клітин відповідних тканин контрольних тварин. В ядрах клітин поперечносмугастих м'язів експериментальних тварин не спостерігалось вірогідних відхилень рівню ЗБЙ по відношенню до його концентрації в ядрах м'язів контрольної групи.

Рівень неорганічного йоду в ядрах клітин тканин серця (пошкоджені ділянки в 5,4 рази і непошкоджені - в 2.4), печінки (в 1,2 рази) та поперечносмугастих м'язів (в 1,1 рази) був вірогідно нижчим, ніж в ядрах клітин відповідних тканин кролів контрольної групи.

Таким чином, виявлено вірогідне зменшення вмісту ЗЙ, ЗБЙ та НЙ. в ядрах клітин досліджених тканин, за винятком ЗЙ та ЗБЙ в поперечносмугастих м'язів, де їх зміни характеризувались лише тенденцією до зменшення. Тобто, в умовах експериментального інфаркту міокарду в досліджених тканинах падає забезпечення йодом, його гормональними фракціями при пониженої інтенсивності йодного гормонального обміну.

Не дивлячись на деякі особливості змін йодно-тиреоїдного статусу кролів з експериментальним інфарктом міокарду на організмовому, тканинному та субклітинному рівнях, приведені дані про їх зміни в ядрах, в основному, підтверджують отримані раніше результати по вивченню функціонального стану щитовидної залози у хворих інфарктом міокарду. Разом з тим, необхідний диференційований підхід до йодно-тиреоїдного обміну при гострому інфаркті міокарду в різні періоди його перебігу.

Таблиця 1

Вміст загального йоду (ЗЙ), зв'язаного з білками (ЗБЙ) та неорганічного йоду (НЙ) в ядрах клітин тканин кролів в умовах експериментального інфаркту міокарду ($M \pm m$ нмоль/1000г сирової тканини)

ТКАНИНИ	ПОКАЗНИКИ	1 група - контрольні тварини n = 8	2 група - кролі з експериментальним інфарктом міокарду n = 20	P
Серце	ЗЙ	30,9 ± 2,6	13,4 ± 1,1 (10,3 ± 1,0)	<0,001
	ЗБЙ	26,3 ± 1,5	10,8 ± 0,6 (9,1 ± 0,9)	<0,001
	НЙ	5,4 ± 0,2	2,2 ± 0,1 (1,0 ± 0,1)	<0,001
Печінка	ЗЙ	60,7 ± 3,0	35,4 ± 2,2	<0,001
	ЗБЙ	52,4 ± 4,4	28,4 ± 1,6	<0,001
	НЙ	7,8 ± 0,2	6,4 ± 0,9	<0,001
Поперечно смугасті м'язи	ЗЙ	28,7 ± 2,5	24,1 ± 1,7	>0,05
	ЗБЙ	22,1 ± 2,1	19,3 ± 1,8	>0,05
	НЙ	5,5 ± 0,2	4,1 ± 0,2	<0,01

ЛІТЕРАТУРА

1.Белоксинтезирующая функция печени кроликов при экспериментальном инфаркте миокарда / А.В.Лекис, С.Б.Буддакова, М.К. Коваленко и др. // Бюлл. эксп. биол. и медицины.- 1985.- № 1. -С. 57-60.
 2.Заячук И.П. функциональное состояние щитовидной железы и йодно-тиреоидный обмен при Остром инфаркте миокарда // Дисс... канд. мед. наук. Ужгород.- 1988.- 132 с.
 3.Йодно-тиреоидный статус организма в условиях природного йодного дефицита / И.М.Туряница, З.Й.Фабри, А.Е.Пашенко и др. // Ужгород.- 1996.- 196 с.

4. Качура Т.А., Измайлов Г.И. Динамика уровней тиреоидных гормонов у больных ИБС при прерывистой гормональной терапии // Вест. АМН СССР.- 1965.- №8.- С. 12-18.
5. Комплексное определение общего йода и его фракций при изучении обеспеченности организма йодом и функциональной активности щитовидной железы / А.Е.Пашенко, З.Й.Фабри, А.Ш.Мицо и др. // Ужгород.- 1974.- 9 с.
6. Косицкий Г.И. Аfferentные системы сердца. // М.: Медицина, 1975.- 207 с.
7. Практикум по биохимии / Под ред. Н.П.Мешковой, С.Е.Северина. - М.: Изд. Московского ун-та.- 1979.- 428 с.
8. Степанов Г.С. Определение связанного с белками йода в крови / Лаб. дело.- 1965.- №10.- С. 594-599.
9. Ферменты детоксикации форм O_2 и липоперекисей при экспериментальной ишемии и инфаркте миокарда / В.З.Ланкин, А.Х.Коган, А.Л.Ковалевская и др. // Бюлл. эксп. биол. и медицины.- 1982.- №5.- С. 58-62.

SUMMARY

GENERAL IODINE CONTENTS, ITS HORMONAL (PROTEIN-BINDED) FRACTION AND UNORGANIC IODINE IN THE NUCLEI OF THE CELLS OF THE RABBITS TISSUES UNDER THE CONDITIONS OF THE EXPERIMENTALLY INDUCED INFARCTION OF MYOCARDIUM

I.P.Zayachook

The iodine and its hormone fractions shortage was observed in cell nuclei the conditions experimentally induced infarction of the myocardium in rabbits along with thyroid hormones metabolism depression. Only non-significant changes of the thyroid hormones metabolism were detected in the nuclei of the striated muscles.